

Lejre Kommune

Planafdelingen

Indsigelse mod lokalplanerne Lk79a og Lk79b

På vegne af Egnshistorisk Forening for Hvalsø, skal der hermed gøres indsigelse mod ovennævnte lokalplaner. Foreningen forholder sig som medlem af Foreningen for Bygning og Landskabskultur, til den fysiske udvikling i lokalsamfundet. På denne baggrund vil vi som fortsættelse af vores tidligere udtrykte holdning til udviklingen i Hvalsø by og specielt byggeriet i midtbyen omkring Sørtorvet, henstille at de fremlagte lokalplaner trækkes tilbage og at hele situationen omkring udbygningen af Sørtorvet med etape 2 tages op til genovervejelse.

De fremlagte lokalplaner vil, uagtet de er fremlagt som to forskellige forslag, have den samme effekt på lokalmiljøet, inddragelse af grønne arealer, fjernelse af veletablerede træer, og asfaltering af yderligere arealer i midtbyen, hvilket alt sammen vil være i disharmoni med ønsket om at skabe en grøn by med områder, hvor mennesker kan færdes.

Vi vil ligeledes henstille, at man tager den indtil videre gældende lokalplan Lk30 op til revision. Det giver ingen mening at opføre et stort bygningskompleks som foreslået på den mest centrale plads i Hvalsø bymidte, og som vil dominere hele indkigget til Hvalsø by og til kirken og kirkeomgivelserne. Det kan undre, at Lejre Kommune ikke har brugt den Save registrering Århus Arkitektskole foretog for kommunen i 2019, samt Roskilde Amts beskrivelse af Hvalsø som et stationsbymiljø, der burde tages hånd om ved udbygningen af byen. Der er ved etablering af Sørtorvet etape 1 brugt et byggeri, der er udviklet til et købstadsmiljø i Køge, samt et butikskoncept, der – som det også har vist sig – har fremtiden bag sig. Vi vil derfor henstille, at man stopper med yderligere byggeri, der er så fremmed og utilpasset et stationsbymiljø, og eventuelt i stedet lader opføre nogle boliger – tæt lav i et grønt miljø, på de arealer der ellers var tiltænkt Sørtorvets etape 2. Dette vil også væsentlig nedsætte behovet for yderligere asfaltering i bymidten. Såfremt det ikke lykkes at få stoppet de foreliggende planer, kan det kun konstateres, at Hvalsø kommer til at fremstå lige så kønsløs og historiefremmed, som vi frygtede, da de første planer for Sørtorvet blev fremlagt.

Egnshistorisk Forening for Hvalsø

Ole Theill Knudsen/Bent Gottfredsen

Bemærkninger til pressen i forbindelse med indsigelse fra EHF til Søtorvet etape 2.

Reldania har netop udpeget Danmarks smukkeste stationsby på baggrund af en offentlig afstemning. Interessen var stor. Der er nemlig betydelig økonomisk og turistmæssig interesse i en sådan nominering. Vores naboby Tølløse var med i opløbet. Den blev ikke udpeget, men den var dog med.

Uden de massive nedrivninger og asfaltørkener i bymidten havde Hvalsø været en oplagt kandidat. Den var før kommunesammenlægningen den bedst bevarede stationsby i Roskilde Amt.

Hvalsøs fremtid ligger ikke i at udvikle den som handelsby. Den tid er forbi, men i stedet i at udvikle byen til et stedse mere attraktivt boligmiljø med udgangspunkt i dens kulturmiljø og historie.

Desværre er alt for meget af byens kulturmiljø afviklet i udviklingens hellige navn, men noget kan endnu gøres. Tager vi udgangspunkt i situationen i dag, bør der laves en lokalplan for den samlede bymidte, som det var tilfældet før kommunesammenlægningen. Først og fremmest skal Hovedgadens forløb visualiseres, så byen igen kommer til at fremstå som en helhed. Det ideelle ville være at omdanne p-asfaltørkenen ved brugsen til en grøn p-plads med masser af træer og med permeabel belægning - til nedsivning af regnvand. Dette kan gøres uden at sætte en eneste p-plads til. I det allermindste bør Hovedgadens forløb markeres med en række vejtræer.

Bogergruppen Bedre Hvalsø har fremlagt nogle innovative visioner for byens fremtid. De er absolut seriøse, og de bør derfor overvejes grundigt, herunder drøftes på borgermøder.

Bent Gottfredsen

Fmd Egnshistorisk Forening Hvalsø